

De Tweede Kamer
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. Minister Pia Dijkstra
Postbus 20350
2500 EJ 's-Gravenhage

Utrecht, 23 mei 2024

Betreeft: Urgentieverklaring inzake Hartfalen
Bijlage: Actiepunten en factsheet hartfalen

Geachte minister Dijkstra,

Sinds vorig jaar werken we aan het *Deltaplan Hartfalen* een initiatief van de Hartstichting, het Netherlands Heart Institute en vele partners, verenigd in de Dutch CardioVascular Alliance, waaronder patiëntenorganisatie Harteraad en de Nederlandse Vereniging voor Cardiologie. Wij maken ons grote zorgen over de verwachte groei van het aantal mensen met hartfalen en daarmee de bijbehorende ziektelast, kosten, druk op de zorg en impact op de samenleving.

Hartfalen is een *ernstige progressieve aandoening* waarbij de pompfunctie van het hart tekortschiet. Hier liggen meerdere oorzaken aan ten grondslag, zoals hoge bloeddruk, een doorgemaakt hartinfarct, en erfelijkheid. Hartfalen kent een grillig ziekteverloop met plotselinge verergering van de ziekte en ongeplande (crisis) ziekenhuisopnames en een aanzienlijke kans op overlijden. Het is zelfs de voornaamste reden voor een ziekenhuisopname in Nederland, waarbij 65% van de patiënten binnen 5 jaar overlijdt na de eerste ziekenhuisopname. Daarmee is de prognose van hartfalen ongunstiger dan voor de meeste vormen van kanker!

Desondanks is hartfalen relatief onbekend onder de algemene bevolking, en wordt de aandoening pas laat vastgesteld. Gezien deze alarmerende feiten en de voorspelde 'epidemie' van hartfalen in de komende jaren is **actie NU** nodig.

Daarom doen we een dringende oproep aan U om hartfalen een belangrijk aandachtspunt te maken van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het is dringend noodzakelijk te investeren in (I) verbeteren van de bewustwording van hartfalen onder burgers, (II) vroege herkenning, (III) de hartfalenzorg en (IV) onderzoek naar betere diagnostiek en effectievere behandeling. Alleen dan kan kunnen we de verwachte vloedgolf aan patiënten met hartfalen goed opvangen. In de bijlage vindt u de voorgestelde actiepunten die ingezet moeten worden om de hartfalenzorg toekomstbestendig te maken.

Wij, als ondergetekenden, hebben ons verenigd in het Deltaplan Hartfalen (www.deltaplanhartfalen.nl) en zijn vastbesloten om samen met de regering deze acties te realiseren en de zorg voor de patiënten met hartfalen te verbeteren.

Graag lichten wij de urgentie en de voorgestelde actiepunten verder toe in een persoonlijk gesprek.

Met hoogachting en vriendelijke groet,

Steven Chamuleau
Voorzitter Deltaplan Hartfalen
Cardioloog, Amsterdam Universitair Medisch Centrum

Jolien Roos- Hesselink
Algemeen Directeur Dutch CardioVascular Alliance
Cardioloog Erasmus Medisch Centrum

Rebecca Abma-Schouten
Hartstichting
Manager Research & Health Care

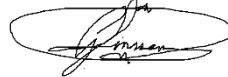
Peter van der Meer
Netherlands Heart Institute
Cardioloog, Universitair Medisch Centrum Groningen

Rudolf de Boer
Voorzitter, Nederlandse Vereniging voor Cardiologie (NVVC)
Afdelingshoofd Cardiologie, Erasmus Medisch Centrum

Gerard Linssen
Vereniging Werkgroep Cardiologische Centra Nederland
Cardioloog, Ziekenhuisgroep Twente

Vanessa van Empel
Nederlandse Vereniging voor Cardiologen
Cardioloog, Maastricht Universitair Medisch Centrum

Nelson Dapaah
Directeur, Harteraad

Frans Rutten
Hart- en Vaatziekten Huisartsen Advies Groep
Huisarts, Universitair Medisch Centrum Utrecht

Pim van der Harst
Cardioloog, Universitair Medisch Centrum Utrecht
Afdelingshoofd Cardiologie, UMC Utrecht

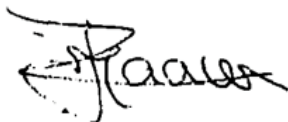
Marielle Emmelot-Vonk
Universitair Medisch Centrum Utrecht
Geriatr

Margot van der Salm
Hadoks, Haaglandse dokters
Verpleegkundig Specialist

Jozine ter Maaten
Medisch leider Deltaplan Hartfalen
Cardioloog, Universitair Medisch Centrum Groningen

Moniek Koopman
Projectcoördinator Deltaplan Hartfalen
Dutch CardioVascular Alliance

Bijlage 'Actiepunten om hartfalenzorg toekomstbestendig te maken'

Om meer bekendheid te geven aan hartfalen in Nederland en daarmee eerdere en betere behandeling mogelijk te maken, hebben wij uw steun hard nodig. Momenteel werken we samen met alle organisaties in het initiatief voor het Deltaplan Hartfalen aan een actieplan. Hieronder vindt u de eerste schets van de acties die uitgevoerd kunnen worden om de hartfalenzorg in Nederland toekomstbestendig te maken. We gaan hier graag met u en uw ministerie over in gesprek.

1. Verbetering van bewustwording van hartfalen in Nederland

Slechts één op de vijf Nederlanders kan benoemen wat hartfalen is, terwijl dagelijks 22 mensen overlijden aan hartfalen. Het is essentieel om actief in te zetten op het verbeteren van het bewustzijn over de risicofactoren, symptomen en gevolgen van hartfalen onder de algemene bevolking, risicogroepen en zorgverleners. De eerste stap is hierin al gezet door het organiseren van de [Nationale Hartfalenweek](#) van 22 t/m 28 april.

2. Vroeg herkennen van hartfalen

Op dit moment hebben 241.300 Nederlanders hartfalen en de verwachting is dat in 2030 er 342.000 Nederlanders hartfalen hebben. Dit is een toename van ruim 41% door onder andere (dubbele) vergrijzing. Op basis van de huidige literatuur is de inschatting dat er 255.000 mensen in Nederland zijn die niet weten dat ze hartfalen hebben. Deze mensen hebben wel klachten, maar zijn nog niet gediagnosticeerd met hartfalen. Door actief in te zetten op vroege herkenning van hartfalen, bijvoorbeeld door screeningsprogramma's en het gebruik van geavanceerde diagnostische methoden, kan er tijdig gestart worden met de behandeling en kan zo de last op patiënten en de maatschappij verminderd worden. De betrokkenheid van diverse partijen in het werkveld is merkbaar, maar om deze inspanningen effectief te laten zijn, is het cruciaal dat de overheid haar steun verleent.

3. Optimaliseren van de hartfalenzorg

Naast vroeg herkenning van hartfalen is het van groot belang dat patiënten toegang krijgen tot de 'juiste hartzorg op de juiste plek'. Geïntegreerde zorgpaden (van preventie tot palliatieve zorg) voor patiënten met hartfalen dienen verder ontwikkeld te worden om zodoende de continuïteit van de zorg te waarborgen en ernstige complicaties te voorkomen. Ondersteuning vanuit de overheid is nodig door zich onder andere te richten op het aanpassen van het datamanagement van zorginstellingen en het stimuleren van onderzoek en de adoptie van nieuwe (diagnostische) technologieën. Dit is dringend nodig voor het beschikbaar houden van hogere kwaliteit hartfalenzorg vanwege de toenemende personele en financiële tekorten in de zorg.

4. Nieuwe behandelingen van hartfalen

Voor veel vormen van hartfalen is nog geen bewezen effectieve behandeling. Het ontwikkelen van nieuwe behandelmogelijkheden is essentieel om patiënten meer perspectief op overleving en behoud van kwaliteit van leven te bieden. Dat geldt voor alle vormen van hartfalen, maar in het bijzonder voor de vorm 'hartfalen met een behouden kamerfunctie', een vorm die vaak voorkomt bij vrouwen en ouderen. En voor rechterkamerfalen, een vorm van hartfalen die ook zeer jonge mensen treft met een erfelijke vorm van hartfalen in de familie. Daarnaast hebben we in het bijzonder geen behandeling voor patiënten met acuut hartfalen, wat zorgt voor hoge opname cijfers in de ziekenhuizen en daarmee de druk de zorg doet toenemen. Dit alles vraagt grootschalig wetenschappelijk onderzoek. Nederland is internationaal toongevend op het gebied van hartfalen onderzoek en kan hier internationaal het verschil maken.